

PROP DE VOSALTRES

Un dia de fraternitat sacerdotal

Dilluns, 11 d'abril, ens reunirem a Vic els bisbes, els preveres i els diaques de les diòcesis amb seu a Catalunya amb motiu del centenari de la mort del venerable Josep Torras i Bages, que fou bisbe d'aquella diòcesi des de 1899 fins a l'any 1916. En altres ocasions ja s'han celebrat trobades com aquesta. Es tracta de compartir l'alegria de la nostra tasca sacerdotal, reflexionar sobre algun aspecte de la nostra missió i recordar la figura d'un pastor que ha estat exemple de vida i de ministeri. Em sembla oportú donar aquesta informació per convidar a totes les comunitats cristianes que preguin pels seus sacerdots, que s'alegrin per ells acompanyant-los, tot agraint el seu servei i que col·laborin en totes les iniciatives pastorals que impulsin.

Els tres elements tenen una justificació. Celebrar una reunió amb molts sacerdots en temps de Pasqua produeix la mateixa sensació festiva i alegre que la d'una família que aprofita una trobada amb els seus per conversar, animar-se en les pròpies tasques, agrair els serveis, estrènyer els llaços de l'afecte i proposar ajudes en futures dificultats. Això és compartir. Tindrem un temps per a la reflexió que dirigirà el prefecte de la Congregació del Clergat, el cardenal Beniamino Stella, sobre la vida i el ministeri del prevere. Serà el moment de la reflexió que culminarà amb

la celebració de l'Eucaristia i el posterior dinar de germanor. I el tercer element se centrarà en conèixer una mica millor la figura del bisbe Torras i Bages i per demanar que s'agiliti la seva causa de beatificació, ja iniciada al bisbat de Vic.

Segur que us agradarà conèixer en aquestes breus línies alguns trets biogràfics d'aquest venerable bisbe. El doctor Josep Torras i Bages va néixer a les Cabanyes (Alt Penedès) el 12 de setembre de 1846. Estudià a Barcelona on es doctorà en dret civil i canònic. Va ser ordenat sacerdot l'any 1871. Fou consiliari del Cercle Artístic de Sant Lluc. Fundà la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Mont-

serrat. Escriví nombrosos articles i obres; cal destacar-ne *La tradició catalana*. En 1899 va ser nomenat bisbe de Vic. Al llarg dels disset anys d'episcopat fou sempre exemplar. Esmerçava sis hores diàries en les diverses formes de pregària. Féu tres visites pastorals a la diòcesi. Escriví 52 cartes pastorals. La seva tasca com a pastor transcendí els límits de Vic i arribà a tot el Principat, de manera que fou anomenat Patriarca espiritual de Catalunya. Morí santament el 7 de febrer de 1916. Sant Pius X el lloà com a «bisbe típic tal com el descriu l'Apòstol».

Us convido a conèixer més coses sobre aquest bisbe, els seus escrits,

les mil anècdotes de la seva vida austera i honesta, els nombrosos serveis prestats a l'Església perquè us serveixi de model d'actuació. Us recordo que determinats personatges del passat ens ajuden, amb la seva exemplar manera d'entendre i viure el seguiment de Crist, a enfortir la fe i la vida cristiana actual. Abunden els casos que la seva persona i la seva activitat ens enorgulleix i ens identifica. Ens sentim joiosos de pertànyer a la mateixa comunitat encara que visquem en èpoques diferents. Roman sempre l'esperit de generositat i servei que ens demanava el Senyor en l'Evangelí i que ens beneficia a tots. Tenint això present acabo amb un prec: que augmenteu les vostres oracions pels sacerdots, que els ajudeu en els diferents moments de les seves vides, que col·laboreu en les múltiples iniciatives que duen a terme a les comunitats. Necessitem pastors íntegres, entregats, atents a les necessitats materials i espirituals dels altres; pastors que, en imatge repetidament utilitzada pel papa Francesc, caminin al capdavant del ramat per orientar, al centre per intercanviar i conèixer sentiments i dificultats i al final, per recollir i animar els endarrerits i cansats. En definitiva, per acompanyar a tots com ho feia el bisbe Torras i Bages.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

ACTUALITAT

Alumnes del col·legi Claver visiten el bisbe Salvador

Uns 60 alumnes del col·legi Claver que s'estan preparant per rebre la Primera Comunió van visitar el bisbe Salvador al Bisbat de Lleida.

Com si fos una sessió més de catequesi van escoltar amb atenció les explicacions del pastor de la diòcesi i

li van fer algunes preguntes com per exemple «Per què es va decidir fer-se mossèn?», «Li agrada ser Bisbe de Lleida?», «Com se sent en aquesta diòcesi?». El bisbe Salvador fa una bona valoració d'aquesta trobada i té previst rebre altres grups els propers dies.

ENTREVISTA

«Ara es reivindica l'autenticitat perquè vivim en la societat de la superficialitat»

La doctora Begoña Roman, professora de Filosofia de la Universitat de Barcelona, va impartir la conferència «Autenticitat des de l'ètica» dintre del cicle «L'Autenticitat» de l'IREL

Com s'aborda l'autenticitat des de l'ètica?

Com el filòsof Charles Taylor reivindico que l'autenticitat és un valor moral, que no és ni individualista ni esnob i és una crida a recuperar les grans tradicions i les grans causes.

Vivim en una societat cada vegada més pendent de l'ara denominat «postureo» que de buscar l'autenticitat?

El «postureo» és aquest desig de destacar, de voler reivindicar una originalitat que és artificial, es reclama aquesta autenticitat perquè notem la seva mancança, notem una hiperproducció d'identitats totes elles reivindicant l'originalitat amb una homogeneïtat. Vivim en la societat de la superficialitat i frivolitat, per això es va reivindicant un concepte d'autenticitat que trobem a faltar.

On podem trobar aquesta autenticitat?

Reivindico la continuïtat de la història, sabent-nos continuadors d'una tradició, que lliga amb les tradicions portadores de sentit com són

les tradicions religioses. La primera proposta que faria és que ens sabem continuadors d'una tradició, però una tradició que està viva, que no està d'esquena als canvis i a les novetats. La segona proposta té a veure amb el diàleg amb altres horitzons de sentit, religiosos i no religiosos.

Estem ja en una societat postsecular que aparta el fet religiós de l'esfera pública?

Tota la discussió sobre la laïcitat i el laïcisme, que aparca al fet religiós a l'àmbit del privat, és laïcisme mal entès. Si per postsecular s'entén com la no presència de l'autoritat religiosa en els afers públics a Occident fa

temps que vivim en una societat postsecular. Però aquesta postsecularitat ha fet mal i crea ressentiment amb d'altres persones que no volen ser marginades, sense que això suposi que vulguem recuperar l'autoritat, el teocentrisme. Quan postsecular s'entén que hem superat això, no, en absolut, no ho hem superat.

Des de l'ètica hi ha algun missatge per prevenir els casos de corrupció?

No crec que ara hi hagi més corrupció sinó que som més conscients. Jo crec que aquesta consciència de que s'han de posar mecanismes preventius per evitar-la i per descobrir-la, ens hauria de deixar clar dues coses: que no hi ha d'haver impunitat i que el mal és l'altra opció de la llibertat, i que voler eradicar el mal i la corrupció per sempre, seria no entendre l'angoixa de la decisió. L'opció de fer el mal sempre ha de ser perquè l'opció de fer el bé sigui autèntica.

Som nosaltres més lliures que els nostres pares o els nostres avis?

Som més lliures en algunes qüestions quotidianament importants. Però el parany i la paradoxa és que ens podem confiar i malbaratar la conquesta i perdre-la per no haver lluitat per ella.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

Perdoneu les culpes

La família és un gran entrenament gimnàstic per al do i el perdó recíproc sense el qual cap amor no pot durar gaire temps. Sense donar-se i sense perdonar-se l'amor no roman, no dura. En la pregària que ell mateix ens va ensenyar —és a dir el Pàrenostre— Jesús ens fa demanar al Pare: «Perdoneu les nostres culpes així com nosaltres perdonem els nostres deutors.» I al final comenta: «Si vosaltres perdoneu als altres les seves culpes, el vostre Pare que és al cel també us perdonarà a vosal-

tres» (Mt 6,12.14-15). No es pot viure sense perdonar-se, o almenys no es pot viure bé, especialment en família. Cada dia ens fem mal els uns als altres. Hem d'anar amb compte amb aquests errors provinents de la nostra fragilitat i del nostre egoisme. Però el que cal és guarir les ferides que ens fem, tornar a teixir els fils que trenquem en la nostra relació fa-

miliar. Si esperem massa tot es fa més difícil. I hi ha un secret senzill per a guarir les ferides i per a deixar de banda els retrets. És aquest: no deixar que s'acabi el dia sense demanar-se perdó, sense fer les paus... Si aprenem a demanar-nos disculpes i a perdonar-nos mútuament, les ferides es curen, el matrimoni s'enforteix, i la família esdevé una llar cada

vegada més sòlida, que resisteix les escames de les nostres petites i grans dolenteries. I per a això no cal fer grans discursos, sinó que n'hi ha prou amb una carícia: una carícia i s'ha acabat, tornar a començar de nou. Però que el dia no s'acabi sense haver fet les paus!

Realment les famílies cristianes poden fer molt per la societat d'avui, i també per l'Església.

(Dimecres, 4 de novembre de 2015.)

Inici de la Setmana Santa 2016 al nostre Bisbat

Un concert a la catedral de Lleida, el passat 19 de març, va donar el tret de sortida als actes principals de la Setmana Santa. El Diumenge de Rams totes les

parròquies van celebrar la benedicció de les palmes i els palmons, en veiem algunes a les imatges, com a la Catedral, a Santa Teresina, a Alcarràs i a Les Borges Blanques.

La tradicional processó dels Dolors pels carrers de Lleida, amb la participació del bisbe Salvador, va posar el colofó final al cap de setmana.

Concert a la Catedral de Lleida

Diumenge de Rams a la Catedral de Lleida

Diumenge de Rams a Alcarràs

Diumenge de Rams a Les Borges Blanques

Processó dels Dolors pels carrers de Lleida

REFLEXIONS

Creats per a la felicitat

Els textos bíblics revelen una veritat que dóna sentit a la vida de l'ésser humà: hem estat creats per a la felicitat.

Aquesta convicció ens ajuda a acollir totes les circumstàncies de la vida, tant les favorables com les adverses, amb la certesa que «Déu ho disposa tot en bé dels qui l'estimen» (Rm 8,28).

La tensió entre alegria i dolor, goig i sofriment, felicitat i dissort, vida i mort és inherent a l'ésser humà.

A la Bíblia aquesta tensió emergeix especialment en els textos que narren la vocació dels profetes. Ezequiel, per exemple, rep l'ordre de menjar un rotlle escrit a banda i banda que «contenia lamentacions, gemecs i amenaces» (Ez 2,10). El profeta el menjà sense vacil·lar i tanmateix li va ser «dolç com la mel» (Ez 3,3). I és que fins i tot enmig de les dificultats i tribulacions es pot ser feliç.

Déu és l'arrel última de la felicitat, l'aspiració més profunda que habita en el cor de l'ésser humà. «Tu ens has creat per a tu, Senyor, i el nostre cor està inquiet fins que no descansi en tu», diu sant Agustí en les *Confessions* (I,1).

Dra. Núria Calduch-Benages

AGENDA

- **Dilluns, 11 d'abril.** Jornada Sacerdotal a Vic.
- **Dimecres, 13 d'abril.** A les 18 h, els nens de catequesi de la parròquia de Sant Ignasi visiten el Sr. Bisbe. A les 20 h, Dimecres bíblics. «L'Amor humà al Càntic dels Càntics» a càrrec de Montse Sánchez. Pquia. de Sant Martí.
- **Dijous, 14 d'abril.** A les 11 h, els nens de catequesi del Col·legi Episcopal visiten el Sr. Bisbe.
- **Divendres, 15 d'abril.** A les 20 h, Confirmacions a la parròquia de Sant Llorenç. Alumnes del Col·legi Arbell.
- **Dissabte, 16 d'abril.** A les 10 h, Trobada de la xarxa d'entitats d'acció caritativa i social. Pavelló del Col·legi Maristes. A les 20 h, Confirmacions a la Pquia. de Sant Ignasi.
- **Diumenge, 17 d'abril.** A les 12 h, Confirmacions a la Pquia. de Vilanova de Segrià.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

11. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setmana) [Fets 6,8-15 / Sl 118 / Jo 6,22-29]. Sant Estanislau, bisbe de Cracòvia i mr. (1079); sant Isaac, monjo.

12. □ Dimarts [Fets 7,51-8,1a / Sl 30 / Jo 6,30-35]. Sant Juli I, papa (romà, 337-352); sant Damià, bisbe; santa Vísia, verge i màrtir; sant Zenó.

13. □ Dimecres [Fets 8,1b-8 / Sl 65 / Jo 6,35-40]. Sant Hermenegild, príncep hispànic, màrtir (586);

sant Martí I, papa (649-656) i màrtir; santa Agatònica, màrtir.

14. □ Dijous [Fets 8,26-40 / Sl 65 / Jo 6,44-51]. Sant Tiburci, mr.; sant Lambert, bisbe; sant Domnina, vg. i mr.

15. □ Divendres [Fets 9,1-20 / Sl 116 / Jo 6,52-59]. Sant Telm (denominació amb què és conegut popularment el beat Pedro González), rel. dominicà, de Galícia; sant Crescent, mr.; santes Basilissa i Anastàsia, mrs. a Roma; sant Damià.

16. □ Dissabte [Fets 9,31-42 / Sl 115 / Jo 6,60-69]. Sant Toribi de Lièbana, bisbe; santa Engràcia, vg. i companys mrs. a Saragossa; sant Benet Josep Labre, captaire.

17. □ Diumenge vinent, IV de Pasqua (lit. hores: 4a setm.) [Fets 13,14.43-52 / Sl 99 / Ap 7,9.14b-17 / Jo 10,27-30]. Sts. Elies, Pau i Isidor, monjos i mrs. a Còrdova; St. Anicet, papa (siríac, 155-166) i mr.; St. Robert, abat; beat Baptista Spagnoli, rel. carmelità.

Diümenge III de Pasqua

COMENTARI

Obeir Déu és primer que obeir els homes

Els Apòstols compareixen davant el Sanedrí que els acusa d'ensenyar en el nom de Jesús i d'omplir Jerusalem de les vostres doctrines.

La resposta de Pere i els Apòstols és modèlica: *Obeir Déu és primer que obeir es homes*. Fidedels al Senyor, els Dotze són testimonis que Déu l'ha enaltit com a Capdavanter i Salvador, i també és testimoni l'Esperit que Déu dona a qui l'obeeix.

Així surten contents de què Déu els considerés dignes de ser maltractats pel nom de Jesús.

A la mà dreta del qui seia en el tron el «vident» veu un Document («biblion») escrit per davant i per darrere (=complet). L'àngel pregunta qui és digne de trencar els segells i obrir el document; i ara rep la resposta: *L'Anyell degollat*. Crist mort i ressuscitat és descrit a l'Apocalipsi amb la imatge suggeridora d'un anyell dret i degollat.

L'evangeli de Jn té un primer final clar (20,30s) amb l'afirmació neta de la divinitat de Jesús: *Els senyals que hi ha aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el messies, el Fill de Déu*.

El cp. 21 és un apèndix afegit immediatament: a) tercera aparició del Ressuscitat (v. 1-14); b) confirmació de la missió de Pere (v. 15-23).

Les vivències pasquals a Jerusalem semblen no haver produït efecte i els pescadors tornen a la seva feina. Quan Pere diu *«Me'n vaig a pescar»*, els altres sis diuen: *«Nosaltres venim amb tu.»* Jesús se'ls hi presenta com un famolenc: *«Nois, no teniu res per a menjar?»*

Jesús planteja a Pere tres cops (forma hebrea de superlatiu) la qüestió essencial, clara ja al primer diàleg: *M'estimes més que aquests?*

El Bon Pastor que *dóna la vida per les seves ovelles* (10,11) perquè *ningú té un amor més gran que el qui dona la vida, la vida pels qui estima* (15,13), exigeix als qui en nom seu han de *pasturar les seves ovelles i anyells* no un amor qualsevol sinó l'amor més gran.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols

(Ac 5,27b-32.40b-41)

En aquells dies els apòstols comparegueren davant el sanedrí, i el gran sacerdot començà així el seu interrogatori: «Us vam prohibir severament d'ensenyar res més en el nom de Jesús, però vosaltres heu omplert Jerusalem de les vostres doctrines i voleu fer-nos culpables de la sang d'aquest home.» Pere i els apòstols contestaren: «Obeir Déu és primer que obeir els homes. El Déu dels nostres pares ressuscità Jesús, que vosaltres havíeu mort penjant-lo en un patíbul. La dreta de Déu l'ha enaltit com a Capdavanter i Salvador, per concedir al poble d'Israel la conversió i el perdó dels pecats. Nosaltres en som testimonis, i n'és també testimoni l'Esperit Sant que Déu ha donat a tots els qui l'obeeixen.» Ells prohibiren als apòstols de parlar més en nom de Jesús, i els deixaren anar. Els apòstols es retiraren del tribunal del sanedrí, contents que Déu els considerés dignes de ser maltractats pel nom de Jesús.

▶ Salm responsorial (29)

R. *Amb quin goig us exalço, Senyor!*

Amb quin goig us exalço, Senyor! / m'heu tret a flor d'aigua quan m'ofegava, / i no heu permès que se n'alegrin els enemics. / Senyor, m'heu arrencat de la terra dels morts, / quan ja m'hi enfonsava, m'heu tornat a la vida. R.

Canteu al Senyor, els qui l'estimeu, / enalitiu la seva san-tedat. / El seu rigor dura un instant; / el seu favor, tota la vida. / Cap al tard tot eren plors, / l'endemà són crits de joia. R.

Escolteu, Senyor, compadiu-vos de mi; / ajudeu-me, Senyor. / Heu mudat en joia les meves penes, / Senyor, Déu meu, us lloaré per sempre. R.

▶ Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan (Ap 5,11-14)

Jo, Joan, tot mirant la visió vaig sentir les veus d'una multitud d'àngels que rodejava el tron de Déu, junt amb els vivents i els ancians. Eren milers i miriades de miriades que cridaven: «L'Anyell que ha estat degollat és digne de rebre tot poder, riquesa, saviesa, força, honor, glòria i lloança.» Després vaig sentir totes les criatures que hi ha al cel, a la terra, sota la terra i al mar, totes les que hi ha en aquests llocs, que deien: «Al qui seu al tron i a l'Anyell sigui donada la lloança, l'honor, la glòria i el poder pels segles dels segles.» Els quatre vivents responien: «Amén.» I els ancians es prosternaren adorant.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan

(Jn 21,1-19) (Versió abreujada)

En aquell temps, Jesús encara s'aparegué als deixebles vora el llac de Tiberiades. L'aparició fou així. Es trobaven plegats Simó Pere, Tomàs el Bessó, Natanael, de Canà de Galilea, els fills de Zebedeu i dos deixebles més. Simó Pere els digué: «Me'n vaig a pescar.» Els altres li respongueren: «Nosaltres també hi venim.» Sortiren tots i pujaren a la barca, però aquella nit no pescaren res.

Quan ja clarejava, Jesús s'aturà vora l'aigua, però els deixebles no el reconegueren. Ell els digué: «Nois, no teniu res per a menjar?» Li contestaren: «No.» Els digué: «Tireu la xarxa a la dreta de la barca i pescareu.» Ho feren així i ja no la podien treure de tant de peix com hi havia. Llavors aquell deixeble que Jesús estimava diu a Pere: «És el Senyor.» Així que Simó Pere sentí aquestes paraules, es posà la roba que s'havia tret i es llançà a l'aigua. Els altres deixebles, que eren només a uns noranta metres de terra, vingueren amb la barca, estirant la xarxa plena de peix.

Quan baixaren a terra veieren un foc, amb peix i pa coent-se sobre les brases. Jesús els diu: «Porteu peixos dels que acabau de pescar.» Simó Pere pujà a la barca i estirà cap a terra la xarxa: hi havia cent cinquanta-tres peixos grossos. Tot i haver-hi tant de peix, la xarxa no s'esquinçà. Jesús els digué: «Veniu a esmorzar.» Cap dels deixebles no gosava preguntar-li qui era; ja ho sabien, que era el Senyor. Jesús s'acostà, prengué el pa i els el donava. Igual va fer amb el peix. Era la tercera vegada que Jesús s'apareixia als deixebles després de ressuscitar d'entre els morts.

▶ Lectura del libro de los Hechos de los Apóstoles

(He 5,27b-32.40b-41)

En aquellos días, el sumo sacerdote interrogó a los apóstoles y les dijo: «¿No os habíamos prohibido formalmente enseñar en nombre de éste? En cambio, habéis llenado Jerusalem con vuestra enseñanza y queréis hacernos responsables de la sangre de ese hombre.»

Pedro y los apóstoles replicaron: «Hay que obedecer a Dios antes que a los hombres. El Dios de nuestros padres resucitó a Jesús, a quien vosotros matasteis, colgándolo de un madero. La diestra de Dios lo exaltó, haciéndolo jefe y salvador, para otorgarle a Israel la conversión con el perdón de los pecados. Testigos de esto somos nosotros y el Espíritu Santo, que Dios da a los que le obedecen.»

Prohibieron a los apóstoles hablar en nombre de Jesús y los soltaron. Los apóstoles salieron del Sanedrín contentos de haber merecido aquel ultraje por el nombre de Jesús.

▶ Salmo responsorial (29)

R. *Te ensaltaré, Señor, porque me has librado.*

Te ensaltaré, Señor, porque me has librado / y no has dejado que mis enemigos se rían de mí. / Señor, sacaste mi vida del abismo, / me hiciste revivir cuando bajaba a la fosa. R.

Tañed para el Señor, fieles suyos, / dad gracias a su nombre santo; / su cólera dura un instante, su bondad, de por vida; / al atardecer nos visita el llanto; por la mañana, el júbilo. R.

Escucha, Señor, y ten piedad de mí; Señor, socórreme. / Cambiaste mi luto en danzas. / Señor, Dios mío, te daré gracias por siempre. R.

▶ Lectura del libro del Apocalipsis (Ap 5,11-14)

Yo, Juan, en la visión escuché la voz de muchos ángeles: eran millares y millones alrededor del trono y de los vivientes y de los ancianos, y decían con voz potente: «Digno es el Cordero degollado de recibir el poder, la riqueza, la sabiduría, la fuerza, el honor, la gloria y la alabanza.» Y oí a todas las criaturas que hay en el cielo, en la tierra, bajo la tierra, en el mar —todo lo que hay en ellos—, que decían: «Al que se sienta en el trono y al Cordero la alabanza, el honor, la gloria y el poder por los siglos de los siglos.» Y los cuatro vivientes respondían: «Amén.» Y los ancianos se postraron rindiendo homenaje.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan

(Jn 21,1-19) (Versión abreviada)

En aquel tiempo, Jesús se apareció otra vez a los discípulos junto al lago de Tiberiades. Y se apareció de esta manera: Estaban juntos Simón Pedro, Tomás apodado el Mellizo, Natanael el de Caná de Galilea, los Zebedeos y otros dos discípulos suyos. Simón Pedro les dice: «Me voy a pescar.» Ellos contestan: «Vamos también nosotros contigo.» Salieron y se embarcaron; y aquella noche no cogieron nada. Estaba ya amaneciendo, cuando Jesús se presentó en la orilla; pero los discípulos no sabían que era Jesús. Jesús les dice: «Muchachos, ¿tenéis pescado?» Ellos contestaron: «No.» Él les dice: «Echad la red a la derecha de la barca y encontraréis.» La echaron, y no tenían fuerzas para sacarla, por la multitud de peces. Y aquel discípulo que Jesús tanto quería le dice a Pedro: «Es el Señor.» Al oír que era el Señor, Simón Pedro, que estaba desnudo, se ató la túnica y se echó al agua. Los demás discípulos se acercaron en la barca, porque no distaban de tierra más que unos cien metros, remolcando la red con los peces. Al saltar a tierra, ven unas brasas con un pescado puesto encima y pan. Jesús les dice: «Traed de los peces que acabáis de coger.» Simón Pedro subió a la barca y arrastró hasta la orilla la red repleta de peces grandes: ciento cincuenta y tres. Y aunque eran tantos, no se rompió la red. Jesús les dice: «Vamos, almorzad.» Ninguno de los discípulos se atrevía a preguntarle quién era, porque sabían bien que era el Señor. Jesús se acerca, toma el pan y se lo da, y lo mismo el pescado. Esta fue la tercera vez que Jesús se apareció a los discípulos, después de resucitar de entre los muertos.